1951

ଡିସେମ୍ବର 19

ଭଗତ ସିଂହ

ବନାମ

ରାଜ୍ୟ

ଗୁରୁଦେବ ସିଂହ - *ସତର୍କ ପତ୍ର ଦାଖଲକାରୀ*

[ସୈୟଦ ଫଜଲ ଅଲ୍ଲୀ, ମେହେର ଚାନ୍ଦ ମହାଜନ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଆୟାର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା (1898ର V), ଧାରା 234 (1) – ଦୋଷାରୋପର ଅପସଂଯୋଜନ - ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଗୁଳି ଚଳାଇବା - ଗୋଟିଏ ଅପରାଧ ନା ଦୁଇଟି ଅପରାଧ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦୋଷାରୋପ ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା : (i) A ର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବା ଏବଂ ଯାହା ଫଳରେ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ଘଟାଇବା, (ii) ହତ୍ୟା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ B ଏବଂ C ଉପରେ ଏକ ଗୁଳି ଚାଳନା କରିବା ଏବଂ ତେଣୁକରି, ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 307 ଅଧୀନରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ଘଟାଇବା, ଏବଂ (iii) ହତ୍ୟା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ D ଉପରେ ଗୁଳି ଚଳାଇବା ଏବଂ ଯାହାଫଳରେ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 307 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ଘଟାଇବା । ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଦୋଷାରୋପର ଅପସଂଯୋଜନ ହୋଇଥିଲା କାରଣ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦୋଷାରୋପଟି ପ୍ରକୃତରେ ଦୁଇଟି ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଦୋଷାରୋପ ଥିଲା (*ଯଥା,* B ର ହତ୍ୟା ଉଦ୍ୟମ ଏବଂ C ର ହତ୍ୟା ଉଦ୍ୟମ) ଏବଂ ତେଣୁକରି, ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 234 (1)ର ଉଲ୍ଲଂଘନରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ତିନିରୁ ଅଧିକ ଅପରାଧରେ ଦୋଷାରୋପ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା: ଏହା *ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥଲା* ଯେ, ବିଚାରଣରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ନଥିଲା କାରଣ B ଏବଂ C ଉପରେ ଗୁଳି ଚାଳନା କରିବା ଗୋଟିଏ ଅପରାଧ ଅଟେ, ଦୁଇଟି ଅପରାଧ ନୁହେଁ ଏବଂ ବିଚାରଣଟି ଦୋଷାରୋପର ଅପସଂଯୋଜନା ନିମନ୍ତେ ମନ୍ଦ ନଥିଲା । [ତଥାପି ମହାମହିମମାନେ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲେ କି, ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକରୁ ଅଧିକ ଅପରାଧକୁ ଗଠନ କରିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ସୁବ୍ୟସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ବୋଲି ସେଗୁଡିକୁ ବୁଝିବା ଅନୁଚିତ୍]

1951 *ଭଗତ ସିଂହ* ବନାମ *ରାଜ୍ୟ*

ପ୍ରୋମୋଥା ନାଥ ରାୟ ବନାମ *ରାଜା ସମ୍ରାଟ* (17 C.W.N. 479), *ଜୋହାନ ସୁବର୍ଣ୍ଣ* ବନାମ *ରାଜା ସମ୍ରାଟ* (10 C.W.N. 520), *ପୁନିତ ସିଂ* ବନାମ *ମାଧୋ ଭୋଡ୍* (I.L.R. 13 Cal. 270) *ଏବଂ ସୁଧୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ରାୟ* ବନାମ *ସମ୍ରାଟ* (I.L.R. 60 Cal. 643) ଅନୁମୋଦିତ ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 38/1950 । ସଙ୍ଗୁରର ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷୀସାବ୍ୟସ୍ତକରଣ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 28/1950ରେ ପଟିଆଲା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ (ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ତେଜା ସିଂହ ଏବଂ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଗୁରୁନାମ ସିଂ) 5 ଅକ୍ଟୋବର, 1950ର ରାୟ ଓ ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ଗୋପାଳ ସିଂହ* ଏବଂ *କର୍ତାର ସିଂହ*।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ପଟିଆଲା ଏବଂ ପୂର୍ବ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ସଂଘର ମହାଧିବକ୍ତା ନରିନ୍ଦର ସିଂ* (ତାଙ୍କ ସହିତ *ଜିନ୍ଦ୍ରା ଲାଲ୍*) ।

ସତର୍କ ପତ୍ର ଦାଖଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ଜୟ ଗୋପାଳ ସେଠୀ* (ତାଙ୍କ ସହିତ, *ଆର୍. ଏଲ୍. କୋହଲି*) ।

1951 ଡିସେମ୍ବର 19 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଫଜଲ୍ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ସଙ୍ଗୁରର ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ ବିଚାରଣ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖି ପଟିଆଲା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହା ଏକ ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ଆବେଦନ ।

ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର କାହାଣୀ କିଛିଟା ଲମ୍ବା ଏବଂ ଜଟିଳ, କିନ୍ତୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ବିବରଣୀକୁ ଅଣଦେଖା କରି, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟଗୁଡିକୁ ନିମ୍ନମତେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ କୁହାଯାଇପାରେ:-

1949 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 5 ତାରିଖରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଜଣେ ଦରବାର ସିଂହଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଝଗଡ଼ା ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏକ *ଫାଉଡା* (ଏକ କାଟିବା ଉପକରଣ) ଦ୍ୱାରା ଦରବାର ସିଂହଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ, ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି

ଗୁରୁମୈଲ ସିଂହ, ନିଜ ଜମିରେ କାମ କରୁଥିବା ସାଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଚା' ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ କପା କ୍ଷେତରୁ ଦରବାର ସିଂହଙ୍କ ଘର ପାଖରେ ଥିବା ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଗୁରମୈଲ୍ ସିଂଙ୍କୁ ଏକ ବର୍ଚ୍ଛା ଦେବାକୁ କହିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ଦରବାର ସିଂଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ଗୁରମୈଲ ସିଂ ଏପରି କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ, ତେଣୁ ତାଙ୍କର ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଝଗଡ଼ା ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଗାଳିଗୁଲଜ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରସ୍ପର ସହ ଧସ୍ତାଧସ୍ତି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥିତ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଲଢ଼େଇ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ଝଗଡ଼ା ଦ୍ୱାରା ବହୁତ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲେ, ଏବଂ କୁହାଯାଏ ଯେ, ଏହାପରେ ସେ ଏକ ରାଇଫଲରେ ନିଜକୁ ସଶସ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଗୁରମୈଲ୍ ସିଂଙ୍କ କପା କ୍ଷେତ ନିକଟରେ 3 ଜଣଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ସେ ଗୁରମୈଲ ସିଂହଙ୍କ କ୍ଷେତରୁ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରୁଥିବା ସରୱନ ସିଂହଙ୍କ ପୁଅ କର୍ତାର ସିଂହଙ୍କ ଉପରକୁ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଆହତ ହୋଇନଥିଲେ । ଏହାର ତୁରନ୍ତ ପରେ, ଗୁରମୈଲ ସିଂହ ନିକଟସ୍ଥ ଏକ ବଗିଚାରେ ଥିବା ନିଜ ମଇଁଷିମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ନେଇ ତାଙ୍କ କ୍ଷେତକୁ ଫେରୁଥିବା ବେଳେ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କର ପିଛା କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରକୁ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ ତତ୍ କ୍ଷଣାତ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା । ପରିଶେଷରେ, ବିଶନ ସିଂଙ୍କ ପୁଅ କର୍ତାର ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଜାଙ୍ଗୀର ସିଂହ ବିପଦର ସଙ୍କେତ ଦେଇ ସଜାଗ କରୁଥିଲା ବେଳେ, ସେ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ଗୁଳିଟି ସେମାନଙ୍କୁ ଭେଦ କରିବାରୁ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଭିଯୋଗ ଆଧାରରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତିନୋଟି ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା:-

"(1) ଯେ ଆପଣ ...... ଗୁରମୈଲ୍ ସିଂ ମୃତକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଇଫଲ୍ ପି. ଆଇ. ରେ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁକରି ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ କରିଥିଲେ ......

(2) ଯେ ଆପଣ ...... ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପି. ଆଇ. ରାଇଫଲ୍ ଦ୍ୱାରା କର୍ତାର ସିଂ ଏବଂ ଜାଙ୍ଗୀର ସିଂଙ୍କ ଉପରେ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ ......ଏବଂ ତେଣୁକରି ଧାରା 307 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ କରିଥିଲେ......

(3) ଯେ ଆପଣ...... ସରୱନ ସିଂହଙ୍କ ପୁଅ କର୍ତାର ସିଂଙ୍କ ଉପରକୁ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ ...... ହତ୍ୟା କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖି ଏବଂ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ ଏବଂ

1951
ଭଗତ ସିଂହ
ବନାମ
ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଫଜଲ ଅଲ୍ଲୀ

ଏହିପରି ଧାରା 307 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ କରିଥିଲେ........"

ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ଗୃହରକ୍ଷୀ ବିଭାଗରେ ଜଣେ ପ୍ରଶିକ୍ଷକ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଯେଉଁ ରାଇଫଲ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି ତାହା ତାଙ୍କ ଉପରିସ୍ଥ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କୁ 20 ରାଉଣ୍ଡ ଗୁଳି ସହିତ ଦେଇଥିଲେ ।

ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କ ବୟାନକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ତିନି ଜଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣକୁ ଉଭୟ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ଯତ୍ନର ସହ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଜାଙ୍ଗୀର ସିଂହ ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ଆବେଦନକାରୀ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିଲେ ବୋଲି କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ ବୋଲି ବିଚାର କରି ବିଦ୍ୱାନ ଦୌରା ବିଚାରପତି ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 307 ଅନୁଯାୟୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଦୋଷାରୋପରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଥମ ଦୋଷାରୋପରେ ସେ ତାଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁ ଦଣ୍ଡଟି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କାଏମ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ପାଖରେ ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ବହୁତ କମ୍ ଯୁକ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ଗମ୍ଭୀରତାର ସହ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଦୋଷାରୋପର ଅପସଂଯୋଜନା ହୋଇଥିଲା ଯାହାକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକତ୍ର ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ଏହିପରି ଅବୈଧତା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମଗ୍ର ବିଚାରଣକୁ ବ୍ୟର୍ଥ କରିଦେଇଥିଲା । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କରଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତିର ଧାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଧାରା ଠାରୁ କିଛି ଅଲଗା ଥିଲା । ସେହି ଅଦାଲତରେ ଯେଉଁ କଥା ଉପରେ ଜୋର ଦିଆଯାଇଥିଲା ତାହା ହେଉଛି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଯେଉଁ ତିନୋଟି ଘଟଣା ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି, ତାହା ସମାନ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ବେଳେ ଘଟିନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରତୀତ ହେଉଛି, ଓ ତେଣୁ ସେସବୁକୁ ଗୋଟିଏ ବିଚାରର ବିଷୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 235 (1) ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ, "ଗୋଟିଏ ପର୍ଯ୍ୟାୟର କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହା ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ସଂଯୁକ୍ତ ଯେ ଏହା ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗଠନ କରେ, ଯଦି ଏହା ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଏକରୁ ଅଧିକ ଅପରାଧ ଘଟାଯାଇଥାଏ, ତେବେ ଏପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଦୋଷୀ

ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିଚାରରେ ବିଚାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ।" ଏହା ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଏହି ଧାରାଟି ସଂହିତାର ଧାରା 233ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସାଧାରଣ ନିୟମର ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ମାତ୍ର, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭିନ୍ନ ଅପରାଧ ପାଇଁ ପୃଥକ ଆରୋପ ଲଗାଯିବ ଏବଂ ଏପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆରୋପକୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯିବ । ଏହି ଅଦାଲତରେ, ଧାରା 235 ବିଷୟରେ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯୁକ୍ତିଟି କେବଳ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ସୀମିତ ଥିଲା ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାଟି ଧାରା 233 ର ଅନ୍ୟ ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ଆସୁଛି କି, ଯାହା ଧାରା 234 (1)ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବେ ରହିଛି:-

"ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଥମରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ବାର ମାସ ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ସମାନ ପ୍ରକାରର ଏକ ଅପରାଧରୁ ଅଧିକ ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ଯାହା ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହେଉ କିମ୍ବା ନ ହେଉ, ତିନିରୁ କମ ସଂଖ୍ୟକ ସମାନ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବିଚାରରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୋଷାରୋପ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିଚାର ଦ୍ୱାରା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ କି ।"

ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କେବଳ ତିନୋଟି ଅଭିଯୋଗ ଗଠନ କରାଯାଇଛି, ବାସ୍ତବରେ 3ଟି ଅପରାଧ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ବରଂ 4ଟି ଅପରାଧ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ବିଚାର କରାଯାଇଛି । ଏହି 4ଟି ଅପରାଧ ଏହିପରି ଅଟେ:-

(1) ଗୁରମୈଲ୍ ସିଂଙ୍କ ହତ୍ୟା ;

(2) ସରୱନ ସିଂଙ୍କ ପୁଅ କର୍ତାର ସିଂଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ ;

(3) ଜାଙ୍ଗୀର ସିଂହଙ୍କୁ ହତ୍ୟା ଉଦ୍ୟମ ; ଏବଂ

(4) ସରୱନ ସିଂଙ୍କ ପୁଅ କର୍ତାର ସିଂଙ୍କୁ ହତ୍ୟା ଉଦ୍ୟମ ;

ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଶେଷ ୩ଟି ଅପରାଧରୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରାଯାଇ କେବଳ ପ୍ରଥମ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯିବା ତଥ୍ୟଟି ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱହୀନ ଥିଲା ଏବଂ ଆମକୁ କେବଳ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ହେବ ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ଅପରାଧକୁ ଏକ ସଙ୍ଗେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ କି । ଆମ ମତରେ, ଏହି ଯୁକ୍ତିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ହେଉଛି ଯେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଭିଯୋଗ ଯାହା କର୍ତାର ସିଂ ଏବଂ ଜାଙ୍ଗୀର ସିଂଙ୍କ ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଗୁଳିଚାଳନା ସହିତ ଜଡିତ, ତାହା ଦୁଇଟି ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

1951
ଭଗତ ସିଂହ
ବନାମ
ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଫଜଲ ଅଲ୍ଲୀ

ଅଭିଯୋଗ ନୁହେଁ ବରଂ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ ଅଟେ । ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣ ଏହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ । ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାରେ "ଅପରାଧ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ "କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ବା ବାଦ୍ ଦେବା ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ କୌଣସି ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଦଣ୍ଡନୀୟ" ବୋଲି ପରିଭାଷିତ ଅଟେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଗୁଳି ଚାଳନାର ଏକକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଅପରାଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବାରେ ଆଇନରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ଥିବା ପରି ମନେ ହେଉନାହିଁ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ଏହାକୁ 2ଟି ଅପରାଧରେ ବିଭକ୍ତ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବ । ଏପରି ଅନେକ ବିବୃତ ମାମଲା ରହିଛି ଯେଉଁଠାରେ ସମାନ ମତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆମ ମତରେ ଅନୁଚିତ୍ ଭାବରେ ସେଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇ ନାହିଁ । *ରାଣୀ ସମ୍ରାଜ୍ଞୀ* ବନାମ *ରାଗୁ ରାୟ* ([1])ରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକା ସମୟରେ ଜଣେ ପଶୁପାଳକଙ୍କଠାରୁ ଏକାଧିକ ବଳଦ ଚୋରି କରିଥିଲା, ସେଥିରେ ଏହାକୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଅପରାଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା । *ପ୍ରୋମୋଥା ନାଥ ରାୟ* ବନାମ *ରାଜା ସମ୍ରାଟ*([2])ରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଏକାଧିକ ହିସାବ ଖାତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆତ୍ମସାତକରଣ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଅପରାଧ ଅଟେ । *ଜୋହାନ୍ ସୁବର୍ଣ୍ଣା* ବନାମ *ରାଜା ସମ୍ରାଟ*([3]) ରେ, ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ପ୍ରତାରଣା କରିବାର ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ମିଳିତ ଅଭିଯୋଗ ବୈଧ ଥିଲା । *ପୁନିତ ସିଂ* ବନାମ *ମାଧୋ ଭୋଡ୍*([4])ରେ, ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପୋଲିସକୁ ଗୋଟିଏ ବିବୃତ୍ତିରେ ଦୁଇଟି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମିଥ୍ୟା ତଥ୍ୟ ଦେଇଥିବାରୁ, ଏହା କେବଳ ଗୋଟିଏ ଅପରାଧ ଥିଲା । *ସୁଧୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ରାୟ* ବନାମ *ସମ୍ରାଟ*([5])ରେ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ 2 ଜଣ କନଷ୍ଟେବଳ ପିଛା କରୁଥିବା ବେଳେ ସେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରକୁ ଅନେକ ଥର ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଗୁଳି ଚାଳନା ଏକାଧିକ ଅପରାଧ ଗଠନ କରିନଥିଲା, ଯଦିଓ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଏହା ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇନଥିଲା । ଆମ ମତରେ, ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି

---

(1)1881 A.W.N. 154.
(2) 17 C.W.N. 479.
(3)10 C.W.N. 520.
(4)I.L.R. 13 Cal. 270.
(5)I.L.R. 60 Cal. 643

ସାରବତ୍ତା ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଆମେ, ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକାଧିକ ଅପରାଧର ଗଠନ ନେଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ସୁବ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛୁ ବୋଲି ବୁଝିବା ଅନୁଚିତ୍ ।

ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ, ମାମଲାର ଉତ୍କର୍ଷତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କିଛି ଅସାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିଲା, ଯାହା ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଦାଲତରେ ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ଆବେଦନରେ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ରୀତିସମ୍ମତ ନୁହେଁ ।

ଆମ ମତରେ, ଏହି ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ଆବେଦନଟି ଗୁଣବତ୍ତା ବିହୀନ, ତଦନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧି: *ଆର୍. ଏସ୍. ନରୁଲା* ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧି: *ପି. ଏ. ମେହେଟ୍ଟା* ।

ସତର୍କ ପତ୍ର ଦାଖଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧି: *ବିଦ୍ୟା ସାଗର* ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ